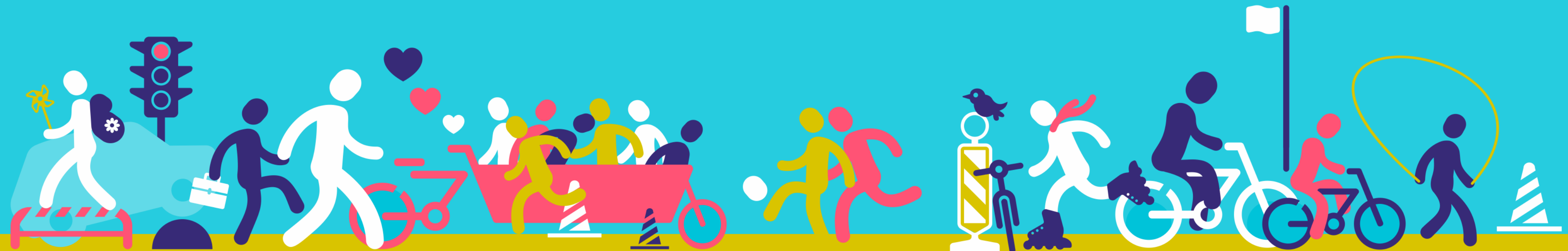

welkom Masterclass

Beweeegvriendelijke Schoolomgeving

september 2024

veilige beweegvriendelijke
schoolomgeving

- 10:00** **Start - welkom en inleiding**
De Bewegvriendelijke Schoolomgeving
Dianne Scholte - Kenniscentrum Sport en Bewegen
- Panel gesprek: samenwerken in de praktijk
- 11:00** **Keynote De schoolomgeving:**
het epicentrum van een veelvoud aan maatschappelijke uitdagingen
Dave van Kann - Lector Fontys Hogeschool
- 11:50** **Zelf aan de slag**
Vooruitblik & ondersteuning
Afronding
- 12:30**

gezonde jeugd
gezonde toekomst

Petra Kühr
Adviseur Gezonde Omgeving

Over JOGG

Iedereen heeft het recht om gezond op te groeien.
Om te kunnen kiezen voor gezond eten en drinken.
Om ruimte en tijd te hebben om te bewegen.
En om lekker in je vel te zitten.

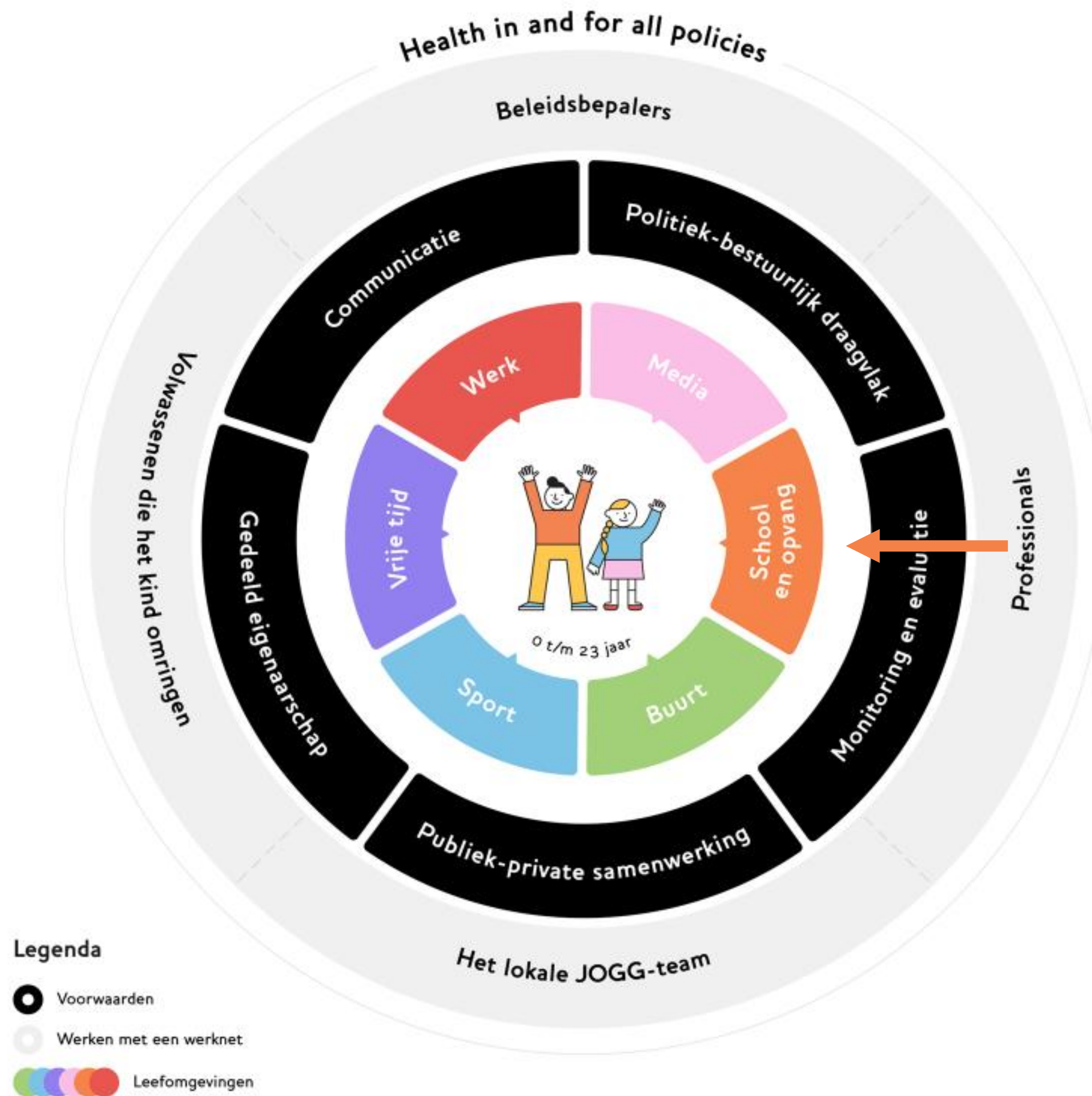
Gezond opgroeien begint in jouw gemeente.
Met buurten waar je lekker kan buitenspelen.
Met supermarkten die meer gezonde producten aanbieden.
Met scholen waar kinderen niet alleen leren, maar ook gezond leven.
En zonder barrières voor een gezonde leefstijl.

Om dit voor elkaar te krijgen is JOGG kennispartner van gemeenten. Met onze aanpak bieden we de basis voor integrale samenwerking. Dat begint met een lokaal team, dat de regie neemt en over domeinen heen kijkt. Een team dat de juiste mensen bij elkaar brengt. Om vervolgens samen in beleid én praktijk de leefomgeving gezonder te maken.

In ons landelijke werknnet verbinden we bestuurders, beleidsmakers, ondernemers en professionals. En benutten we de ervaringskennis van ouders, kinderen en jongeren.

Zo leren we van elkaar en stellen we concrete doelen.
[Samen maken we gezond gewoon.](#)

Zo creëer je een gezonde samenleving

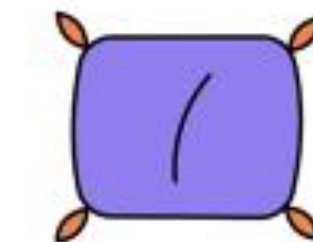
We focussen op

Gezonde voeding

Genoeg bewegen

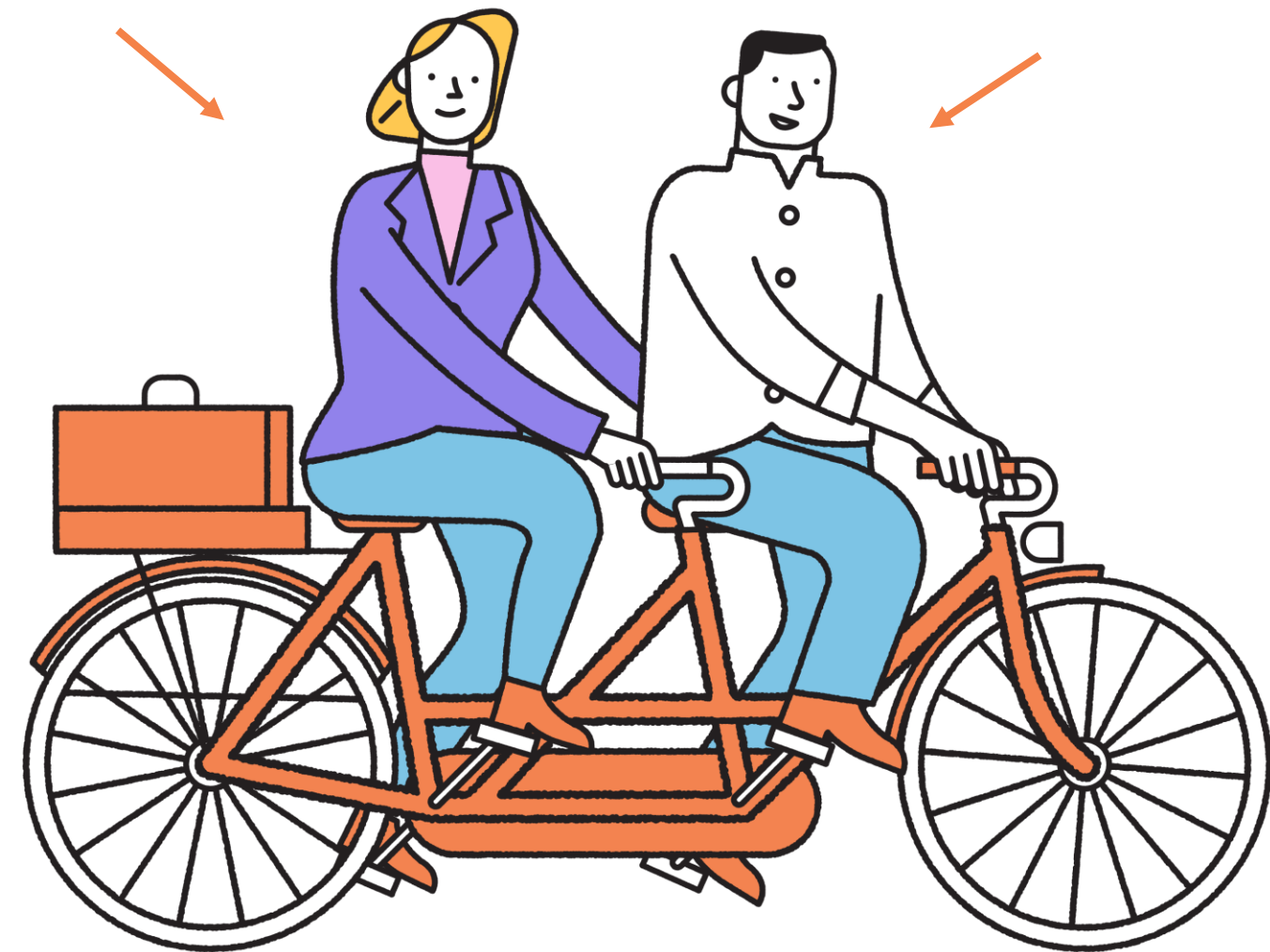

Voldoende ontspanning

Lokaal JOGG-team

beleidsmedewerker

JOGG-regisseur

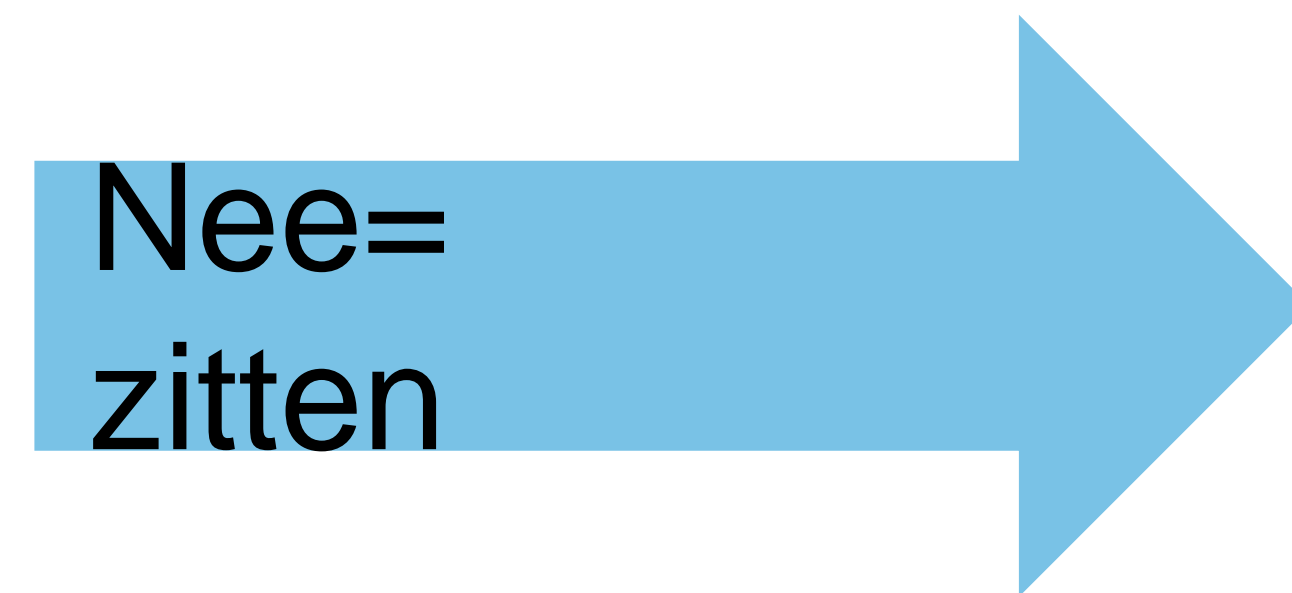

Een JOGG-gemeente vormt een **team** bestaande uit een JOGG-regisseur en een beleidsambtenaar. Dit team werkt samen met verschillende partijen in de gemeente om zo een **lokaal werknet** te creëren, dat actief is bezig is om de omgeving gezonder te maken.

Wie zijn jullie?

Ik ben beleidsmaker Verkeer

Ik ben beleidsmaker Gebiedsontwikkeling

Ik ben beleidsmaker Onderwijs

Ik ben beleidsmaker Sport

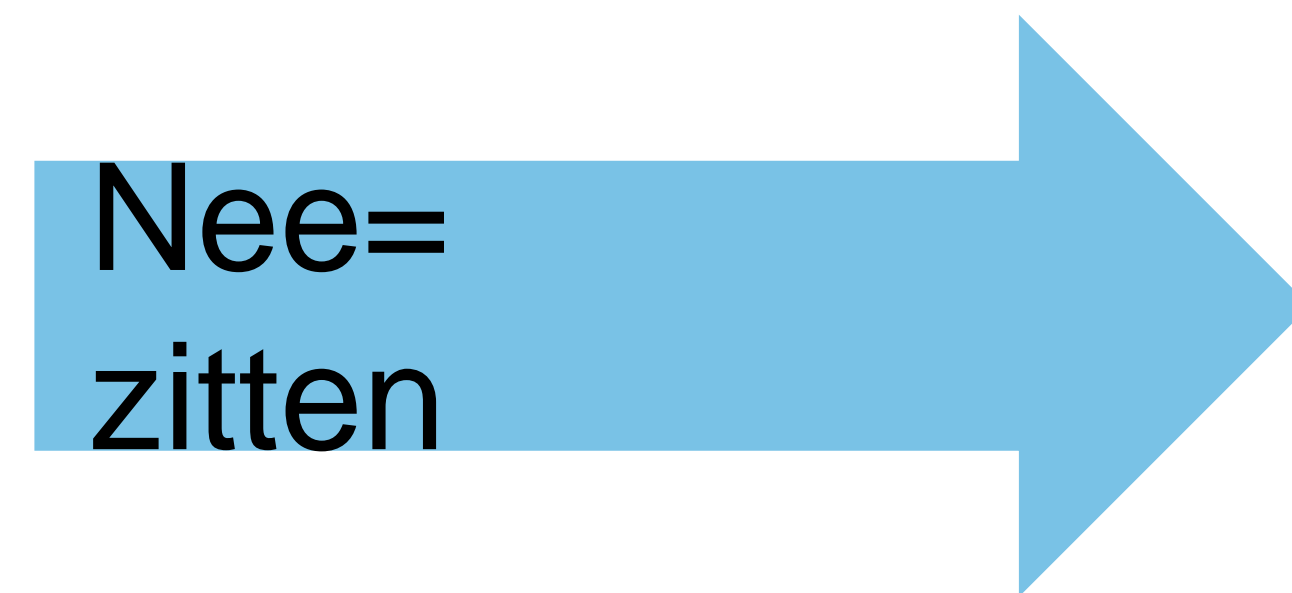
Ik ben JOGG-professional

Ik werk bij een sportservice organisatie

Ik heb een andere functie...

Ik werk met andere beleidsdomeinen samen om
lopen en fietsen naar school te stimuleren

Veilige en beweegvriendelijke schoolomgeving

Wat, waarom en hoe?

Dianne Scholte, specialist beweegvriendelijke omgeving en sportinfrastructuur

**Wat is een beweegvriendelijke
(school)omgeving en
waarom is het belangrijk?**

Beweegvriendelijke omgeving?

▲ Onder toezend oog van commissaris van de Koning John Berends (links) toont professioneel skateboarder Douwe Macaré zijn kunsten bij het provinciehuis in Arnhem. © Gerard Burgers

Provinciehuis in Arnhem is nu skateboardproof en 'voorbeeld voor de rest van Nederland'

Definitie

EEN BEWEEGVRIENDELIJKE
SCHOOLOMGEVING ZORGT DAT KINDEREN
VAKER, VEILIGER EN PRETTIGER NAAR
SCHOOL FIETSEN EN LOPEN EN NODIGT UIT
TOT MEER SPELEN EN SPORTEN!

Human Capital Model

www.hcm.kenniscentrum.sportenbewegen.nl

Bron: Bailey et al. (2013).

*Sociale vaardigheden
Sociale netwerken
Participatie*

*Cognitieve vaardigheden
Concentratie/aandacht
Geheugen*

**INTELLECTUELE
WAARDE**
(11 EFFECTEN)

*Aanwezigheid/absentie
Zorgkosten*

**FINANCIËLE
WAARDE**
(5 EFFECTEN)

**FACILITERENDE
OMGEVING**
i

**SOCIALE
WAARDE**
(13 EFFECTEN)

**FYSIEKE
WAARDE**
(28 EFFECTEN)

**PERSOONLIJKE
WAARDE**
(10 EFFECTEN)

*Levensvaardigheden
(veerkracht, empathie,
probleemoplossend etc.)*

**EMOTIONELE
WAARDE**
(10 EFFECTEN)

*Motorische ontwikkeling
Beter slapen
Immuunsysteem*

*Zelfvertrouwen
Plezier*

Intrinsieke motivatie

Feiten & cijfers

- Slechts 60% van alle kinderen van 4 tot 12 jaar voldoet aan de beweegrichtlijnen ([2023](#))
- Kinderen van 4 tot 12 jaar zitten gemiddeld ruim 7 uur per dag, waarvan ruim 3 uur op school ([2023](#))

Uren per dag besteed aan zitactiviteiten naar leeftijd 2023

Nederlandse bevolking 4 jaar en ouder

4 t/m 11 jaar

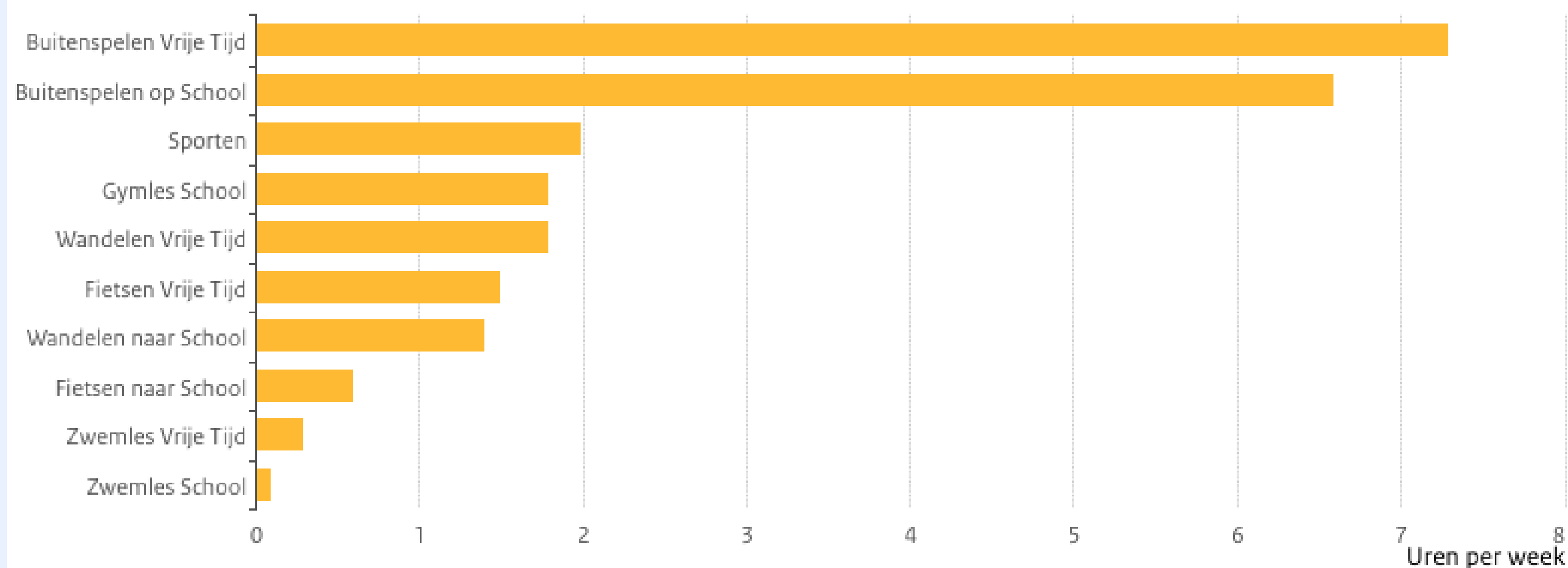
12 t/m 17 jaar

18 t/m 64 jaar

65 jaar en ouder

Uren per week besteed aan beweegactiviteiten 2023

Nederlandse bevolking 4 t/m 11 jaar

Feiten & cijfers

Mulier Instituut (2022) - [Actief transport van en naar de basisschool](#):

- Ongeveer de helft van de kinderen gaat nooit lopend van en naar school
- Fietsen van en naar school neemt toe met de leeftijd
 - Een meerderheid van de 4-6-jarigen gaat *nooit* fietsend van en naar school (60%)
 - 14% van de 4-6-jarigen fietst bijna elke dag naar school
 - 31% van de 7-9-jarigen fietst bijna elke dag naar school
 - 49% van de 10-11-jarigen fietst bijna elke dag naar school
- Het stimuleren van actief transport blijkt belangrijk, want **wandelen of fietsen levert gemiddeld een kwartier extra bewegen per dag op**

Waarom niet lopen of fietsen naar school?

Tour de Force (2019) - [Eindrapportage fietsgedrag kinderen](#):

- 1. Afstand (44%)
- 2. **Verkeersveiligheid** (30%)
 - In 80% van de gevallen dat er een veilige route is, gaan kinderen op de fiets naar school. In de gevallen dat er geen veilige route is gaat slechts 67% van de kinderen op de fiets.

Fietsersbond (2024) - [Fietsgemeente](#):

- In 4 op de 5 gemeenten zijn respondenten van mening dat kinderen en ouders zich op de fiets **minder veilig voelen** dan in 2018.
- Tussen de 30% en 50% van de ouders brengt hun kinderen regelmatig met de auto naar school, en een op de drie leerlingen fietst zelfs nooit naar school.

Scholen weer begonnen: drie op de tien ouders bezorgd over veiligheid kinderen in verkeer

Gepubliceerd op 19-08-2024 om 10:21

Een spandoek dat behoort bij de campagne 'Onze scholen zijn weer begonnen' in Amsterdam. Foto: Shutterstock

Met het einde van de zomervakantie zijn maandagochtend de eerste scholen in Nederland weer geopend. Dit betekent niet alleen dat duizenden kinderen terugkeren naar de klaslokalen, maar ook dat het verkeer rond scholen weer fors toeneemt tijdens de piekuren. Voor veel ouders is dit reden tot zorg: 28 procent van hen maakt zich zorgen over de verkeersveiligheid van hun kinderen. Dat blijkt uit een peiling van Veilig Verkeer Nederland (VVN).

Naar een veilige schoolomgeving!

Bij veel scholen is het voor kinderen tijdens het in- en uitgaan erg gevaarlijk. Ouders die hun auto op de stoep parkeren, verkeer dat langs raast, onoverzichtelijke oversteekplaatsen... het is vaak een hele heksenketel. Heel wat ouders kiezen er daarom voor om hun kind ook met de auto naar school te brengen. Maar daar wordt de schoolomgeving natuurlijk niet veiliger van. Bovendien doen kinderen op de achterbank van de auto niet de ervaring op die ze later nodig zullen hebben als ze wel zelfstandig aan het verkeer gaan deelnemen.

Gelukkig is het heel goed mogelijk om de directe schoolomgeving veiliger te maken. In deze folder vindt u daarvoor tien gouden tips. Wilt u meer informatie of ondersteuning? KINDEREN VOORRANG en de Fietzersbond enfb helpen u graag verder.

**Verenigde
Verkeers
Veiligheids
Organisatie**

3VO is voortgekomen uit
Veilig Verkeer Nederland (VNN),
De Voetgangersvereniging en
Stichting Kinderen Voorrang!

Stichting KINDEREN VOORRANG!

Eerste Nassaustraat 5
1052 BD Amsterdam
telefoon 020-6826322

Fietzersbond enfb

Postbus 2828
3500 GV Utrecht
telefoon 030-2918171

Dit is een gezamenlijke uitgave van Stichting KINDEREN VOORRANG en de afdeling Delft van de Fietzersbond enfb, in het kader van het project 'Veiliger wandelen en fietsen naar school'. Dit project was mogelijk dankzij de Duurzaam Delft Prijs, beschikbaar gesteld door de Gemeente Delft.

Delft, november 1998

Tien Gouden Regels voor een veilige schoolomgeving

- 1. De route naar school is veilig**
- 2. De straat voor school is veilig**
- 3. Er is een veilige oversteekplaats...**
- 4. ... en een veilige schooluitgang**
- 5. Kinderen hebben onbelemmerd uitzicht**
- 6. Voor ouders is er voldoende wachtruimte**
- 7. Er zijn fietsenrekken voor de ouders...**
- 8. ... en voor de kinderen is er een goede fietsenstalling**
- 9. De schoolbus krijgt de beste parkeerplek**
- 10. Elke school heeft een verkeerscommissie**

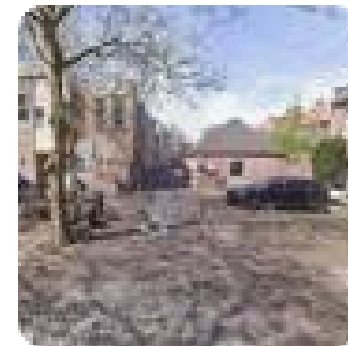
Nieuwsberichten: veel over de fysieke veiligheid

 Unity Nu

Verbeteren verkeersveiligheid Lucas van Leyden school

De gemeente gaat een drempel plaatsen bij de in- en uitgang van de Lucas van Leyden school locatie Sint Ursulasteeg.

2 weken geleden

 PO-Raad

Schoolomgeving veiliger door waarschuwing in navigatie-apps

Automobilisten krijgen een waarschuwing in hun navigatie-app als ze in de buurt rijden van een schoolzone tijdens schooltijden.

30 nov 2023

 Sleutelstad

Versmalde 'kiss & ride' moet veiligheid bij scholen Merenwijk verbeteren

Samen hebben die twee scholen zevenhonderd leerlingen. Volgens directeur Pieter de Kool van de Zijlwijkschool, die namens beide scholen...

17 jan 2024

 RTV Drenthe

Palen moeten verkeersveiligheid rondom scholen in Coevorden vergroten

De gemeente geeft aan dat het geld is bedoeld om het gebied rondom de scholen herkenbaarder te maken als een schoolomgeving. "Dat doen we met..."

1 nov 2021

 De Limburger

Verplichte rijrichting moet verkeersveiligheid bij school Limbricht vergroten

Met het instellen van een verplichte rijrichting bij de Parkschool in Limbricht wil de gemeente Sittard-Geleen de verkeersveiligheid bij de...

1 week geleden

 ROBtv

Scherpenheuvel-Zichem zet in op hogere verkeersveiligheid rond scholen

Scherpenheuvel-Zichem gaat investeren in verkeersveiligere schoolomgevingen. Aan iedere school zal dus een aangepaste verkeerssituatie doorgevoerd worden.

1 dag geleden

 Studio 040

Ouders zorgen voor onveilige verkeerssituaties bij scholen Son en Breugel; gemeente grijpt in

Markeringen op de weg, paaltjes en goede voorlichting. Het zijn enkele maatregelen die de gemeente en zeven basisscholen in Son en Breugel...

2 mei 2024

 Amstelveens Nieuwsblad

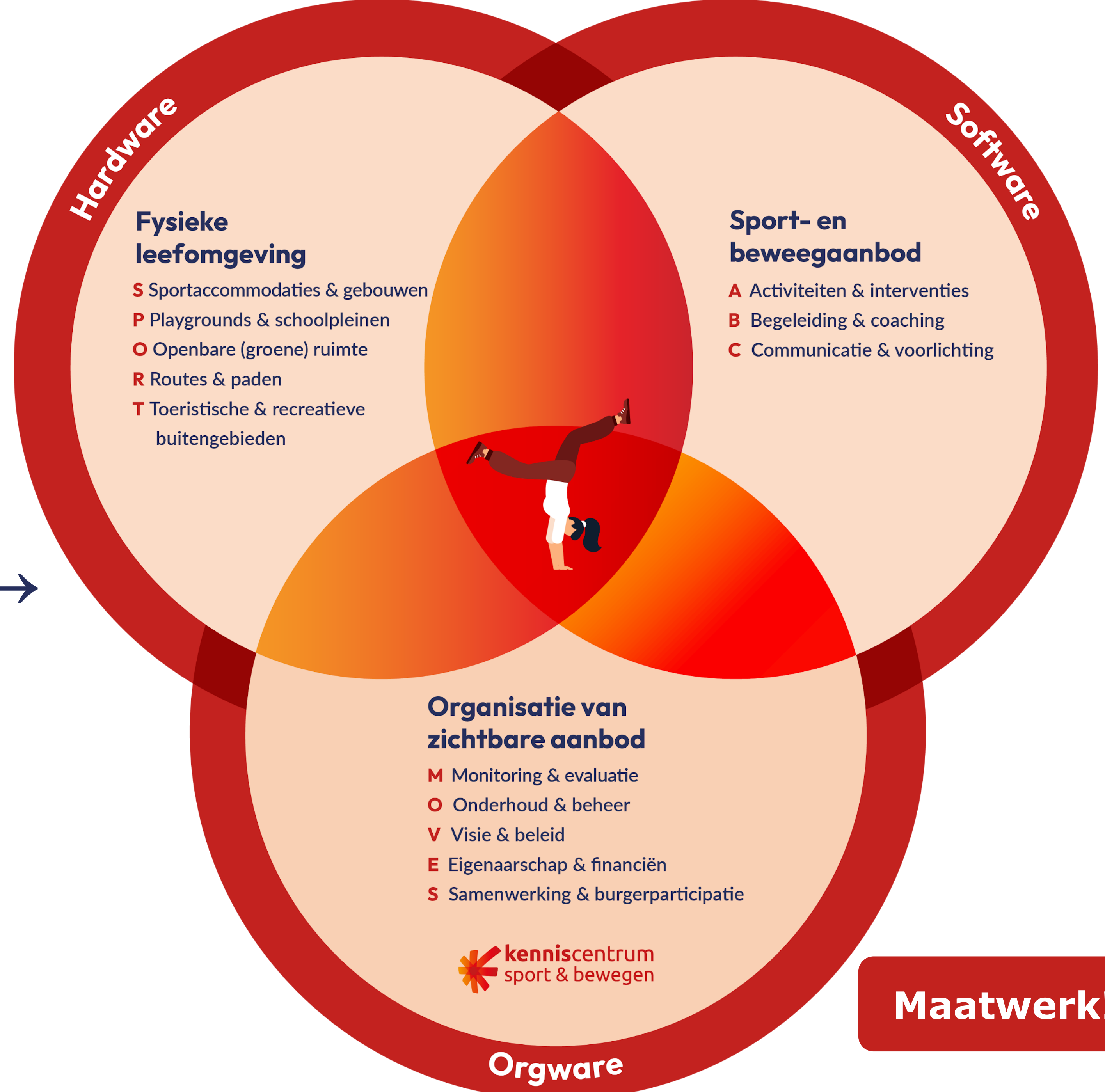
Gemeente wil veiligheid fietsroutes van en naar school in Amstelveen verbeteren

[AMSTELVEEN] Op advies van de afdeling Amstelland van Veilig Verkeer Nederland voert de gemeente waar mogelijk verkeerskundige aanpassingen...

9 aug 2023

Basis = balans →

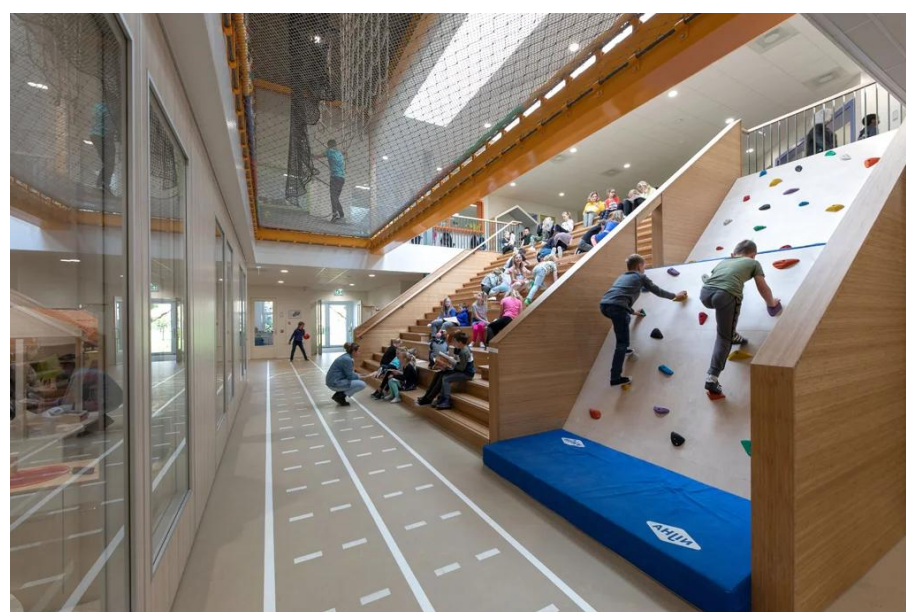
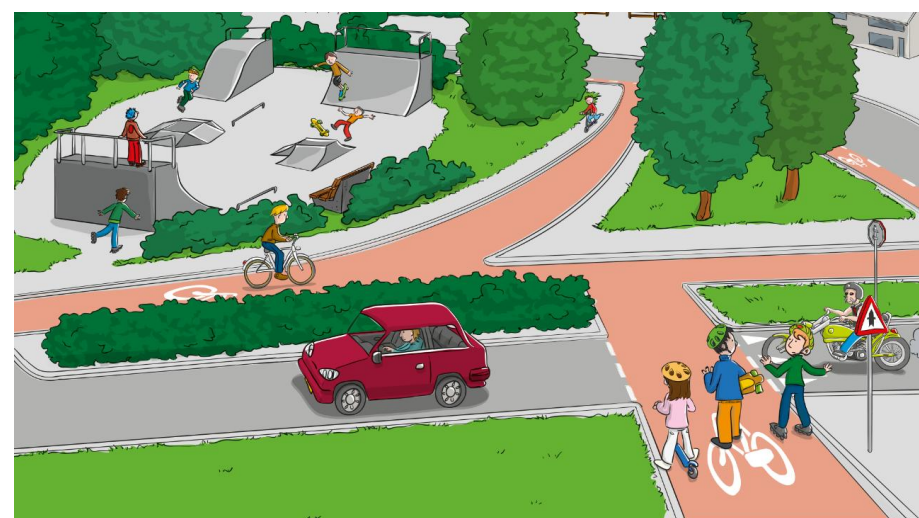
BVO Model

www.kenniscentrumsportenbewegen.nl

[/producten/bvo-model](http://www.kenniscentrumsportenbewegen.nl/producten/bvo-model)

Maatwerk!

Schoolomgeving

Inzoomen op de orgware

Beweeegvriendelijke schoolomgeving is complex

Beïnvloeden van beweeggedrag van ouders en kinderen:

- gevoel van veiligheid
- esthetiek (aantrekkelijk)
- (openbare) ruimte en infrastructuur

Balans in hardware - software - orgware, afgestemd op de lokale context !

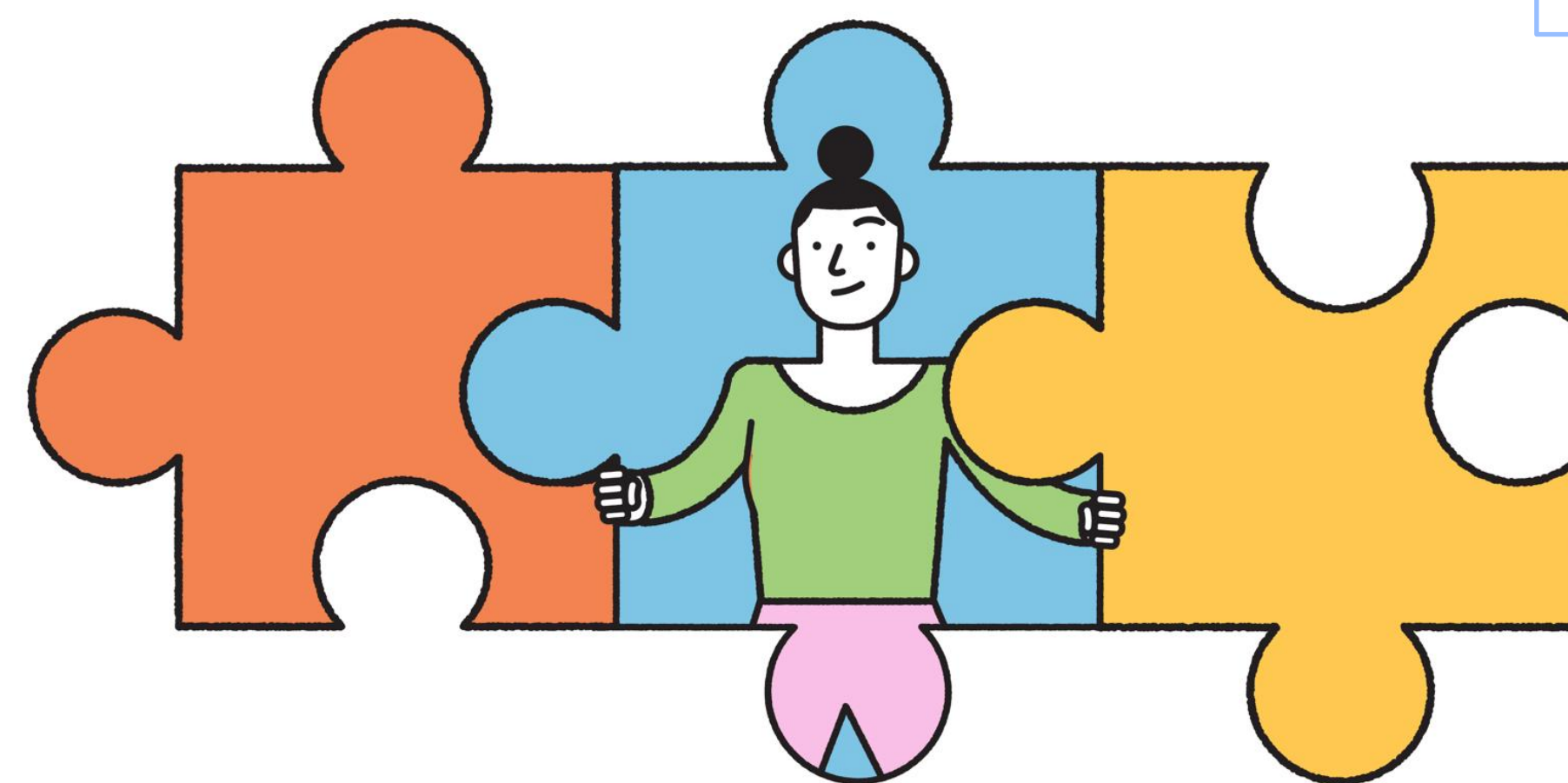
Integraal samenwerken!

Gemeente - Fysiek domein

- Verkeer
- Mobiliteit
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Beheer & onderhoud
- Groen
- Duurzaamheid / klimaatadaptatie

Gemeente - Sociaal domein

- Onderwijs
- Sport
- Jeugd
- Gezondheid
- Participatie
- Gebied-/wijkregisseurs

JOGG professional als spin in het web?

Sportbedrijf

Buurtsportcoach

Leerkrachten

School

Ouders

Kinderen

Overkoepelende onderwijsorganisaties

Wijk/dorpsraad

De buurt (omwonenden)

Speeltuinverenigingen/-beheerders

KDV's / BSO's

Provincie

Wijkagenten

Beheerders van gebouwen en voorzieningen

Landelijke & lokale maatschappelijke organisaties

Wijkteam

Samen naar een veilige beweegvriendelijke schoolomgeving!

- ★ Zoek samenwerkingspartners
 - Waar zit de energie?
 - Gezamenlijke visie
 - Bundelen krachten en evt. budgetten
- ★ Locatieonderzoek
 - Wat zijn knelpunten?
 - Welke wensen/behoefte zijn er?
 - Welke kansen zijn er?
- ★ Maak zichtbaar en vraag aandacht
 - Laat zien wat het kan opleveren
 - Is er ruimte voor een pilot?
 - straat deels afsluiten, kleurgebruik, 'walking schoolbus', etc.

Meer informatie:

www.kenniscentrumsportenbewegen.nl/themas/beweegvriendelijke-omgeving

www.beweegvriendelijkeschoolomgeving.nl

Meer vragen?

dianne.scholte@kenniscentrumsportenbewegen.nl

Panelgesprek

onder leiding van:

Petra Kühr

Adviseur Gezonde Omgeving JOGG

Nander Zuidema

Projectcoördinator Sport Utrecht

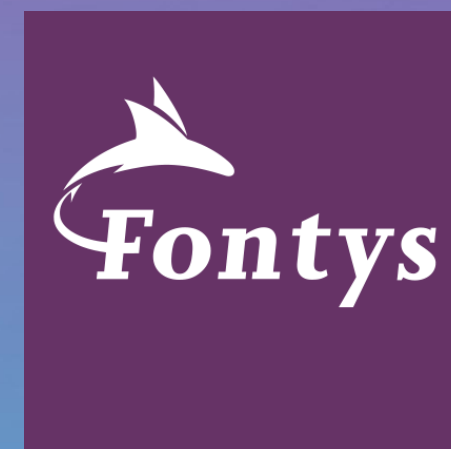
Marjolijn Renne

Verkeerskundige Gemeente Arnhem

DE SCHOOLOMGEVING

Etalage van maatschappelijke uitdagingen en kansen

Dave Van Kann
Lector 'Leren Bewegen in en rondom School'
Fontys Sport en Bewegen

> FOR SOCIETY

Inzoomen

Uitzoomen

**BEWEGINGS
ARMOEDE
EEN ZELF
GECREËERD
PROBLEEM**

**URGENTIE
TRIGGER**

**BEGIN BIJ
HET BEGIN**

COMPLEX

Thuis

**Kinder
opvang**

**Basis
school**

Samenhang

SPEELRUIMTE IN SYSTEEM

Time: 10/25/2012 8:00:15 AM

**LEREN VAN
HET
VERLEDEN**

**VARIËREND
PERSPECTIEF**

UNIEKE KANS

**VERTRAGEN
OM TE
VERSNELLEN**

**Échte
verbinding en
samenwerking**

REGISSEREN

**BALANCEER
ACT**

**DE KRACHT VAN
EVENWICHTIGE
BESLUITVORMING**

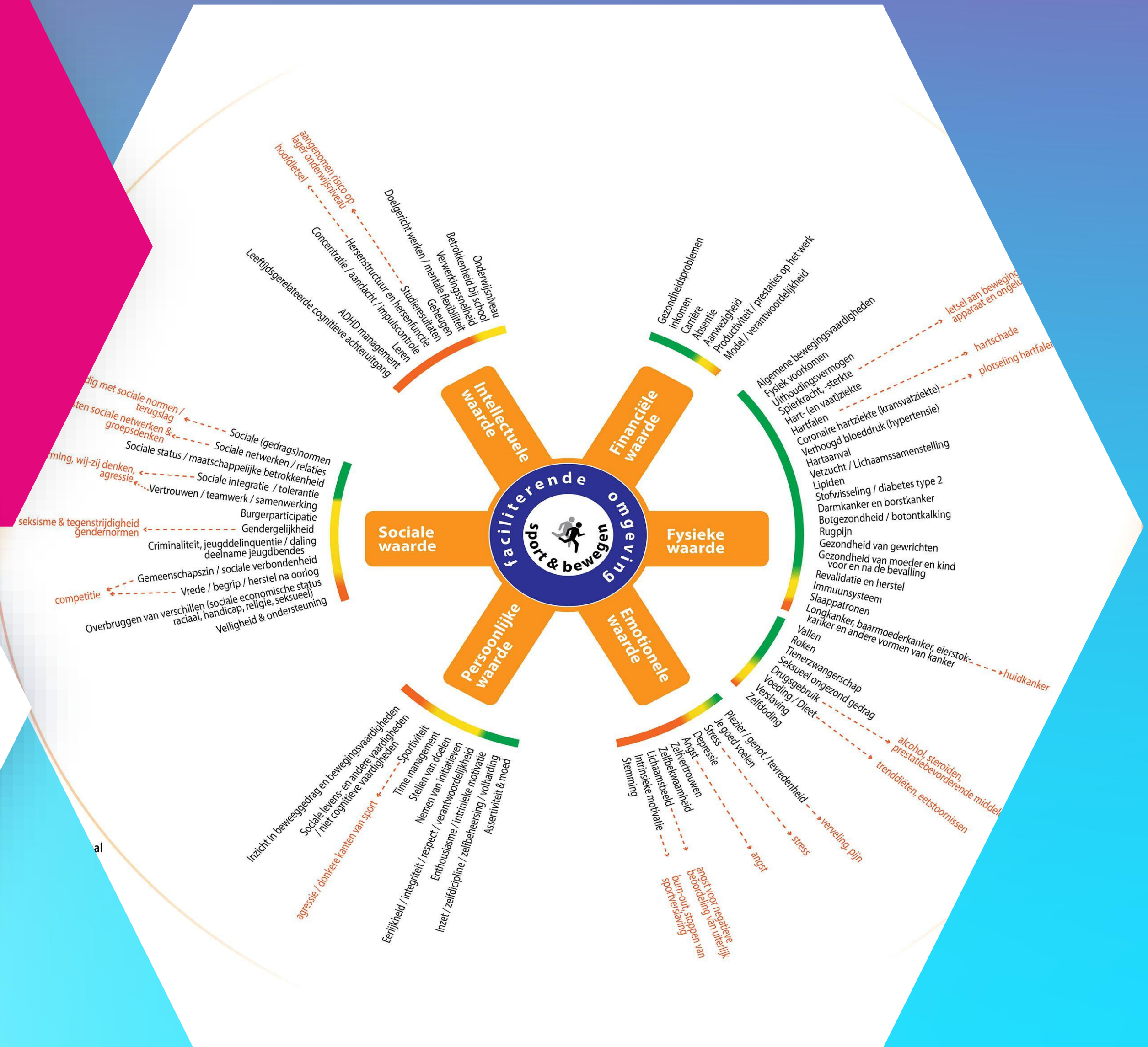

**BREDER
DENKEN**

**FUNCTIE EN
VORM**

STRATEGIE- BEPALING

DOEL - MIDDEL

**DURF EN
VISIE**

DOEN

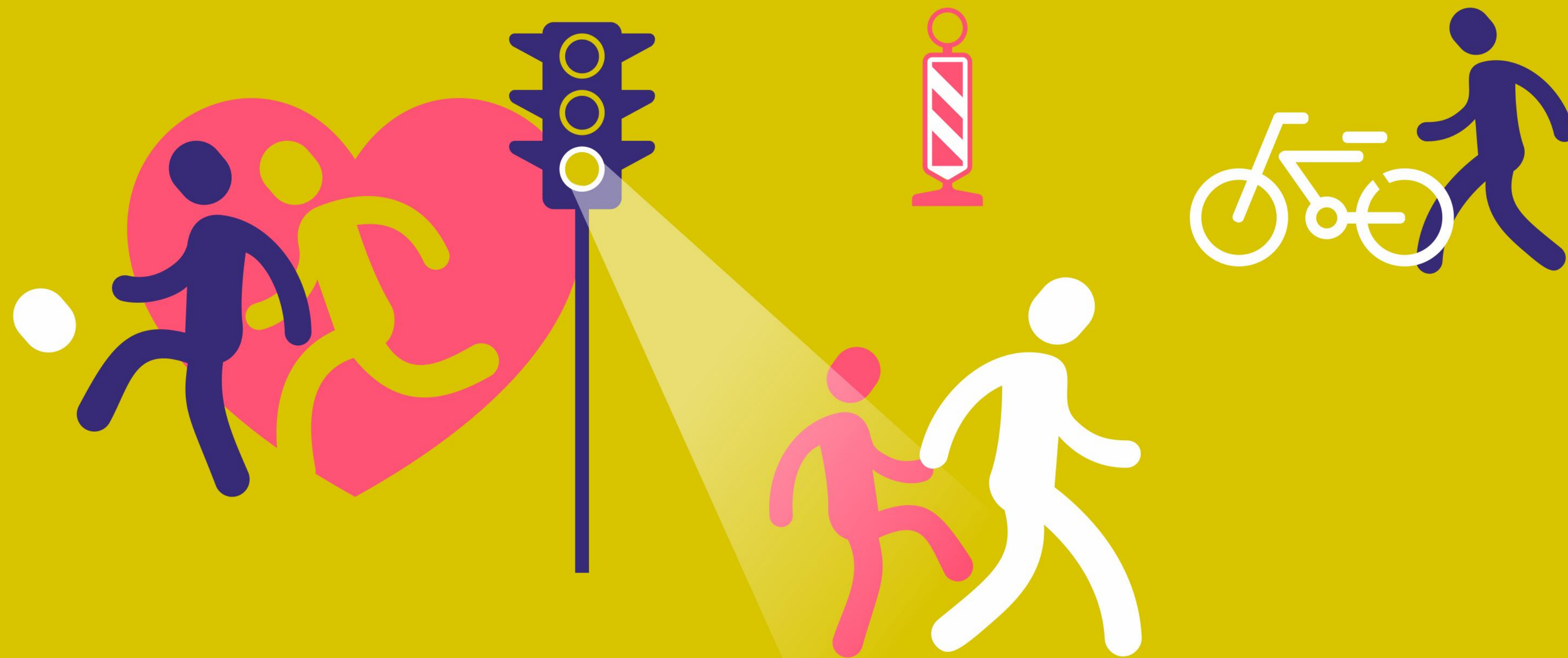
**DANK
&
SUCCES**

CONTACT

d.vankann@fontys.nl

> FOR SOCIETY

aan de slag!

Aan de slag

Inventarisatie van
samenwerkingspartners

1. Wie heb je nodig?
2. Wat is hun belang?

In tweetallen naar buiten, 15
minuten! → formulier invullen

Terugkoppeling

Inventarisatie van
samenwerkingspartners

Inventarisatielijst partners

Partner	Belang	Contactpersoon
(vertegenwoordiger van) de school	kinderen moeten veilig naar school kunnen fietsen of lopen	
Gemeente, afdeling verkeer	verkeersveilige schoolomgeving	
Gebieds/wijkmanagers	onmisbaar buurtnetwerk; zicht op wensen, gedeelde belangen, buurtdynamiek en -budgetten	
JOGG professional	verbinder, kan netwerk en samenwerking opbouwen	
Gemeente, afdeling beheer en onderhoud	onderhoud en beheer fysieke infrastructuur beweegvriendelijke schoolomgeving	
Fietsersbond lokale afdeling	Zetten zich in voor fietsvriendelijke schoolomgeving, fiets- vaardige jeugd. Hebben daar vrijwilligers voor beschikbaar die je kunnen ondersteunen	

De veilige en beweegvriendelijke schoolomgeving is een project van:

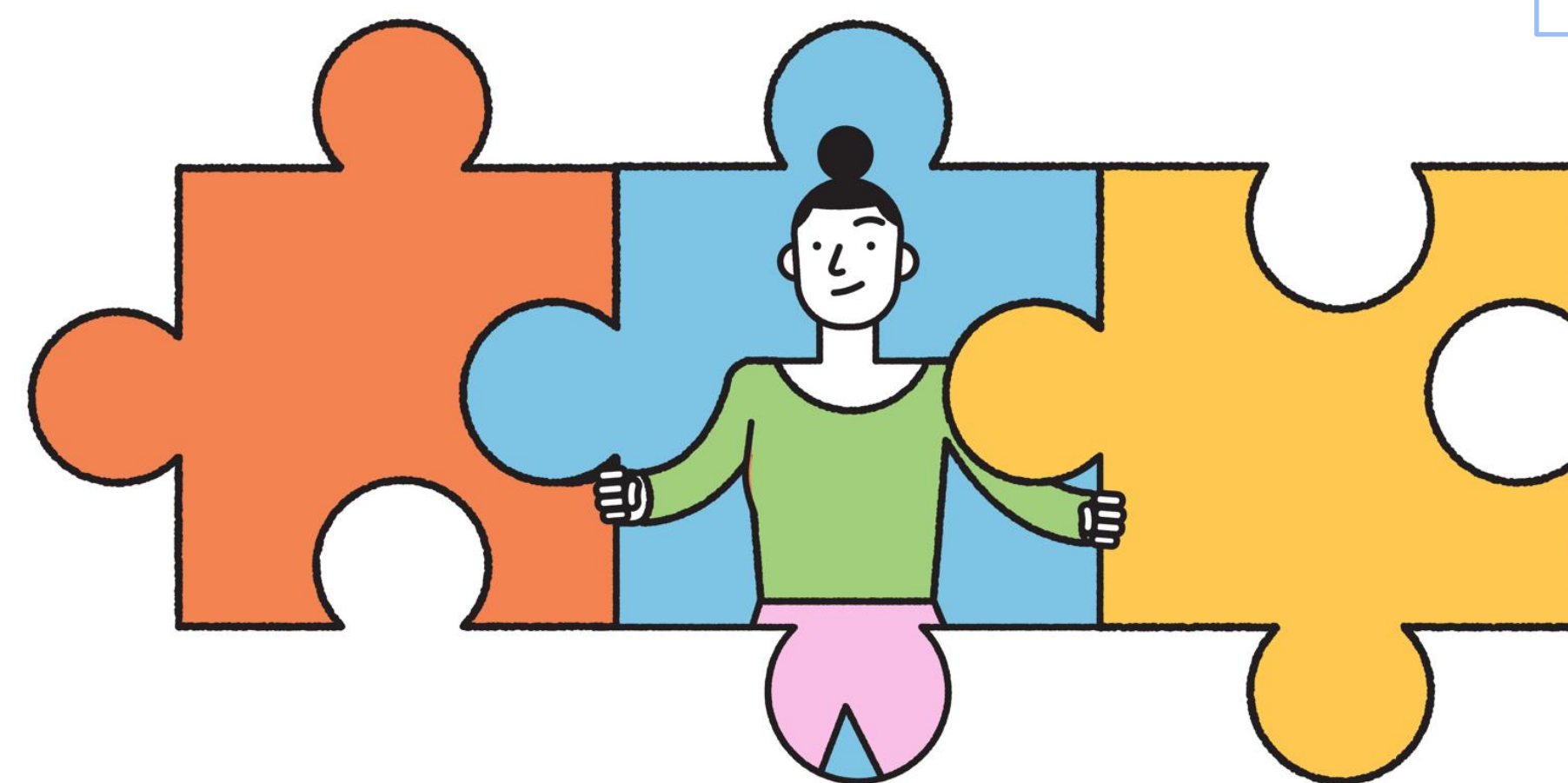
Integraal samenwerken!

Gemeente - Fysiek domein

- Verkeer
- Mobiliteit
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Beheer & onderhoud
- Groen
- Duurzaamheid / klimaatadaptatie

Gemeente - Sociaal domein

- Onderwijs
- Sport
- Jeugd
- Gezondheid
- Participatie
- Gebied-/wijkregisseurs

JOGG professional als spin in het web?

Sportbedrijf

Buurtsportcoach

Leerkrachten

School

Ouders

Kinderen

Overkoepelende onderwijsorganisaties

Wijk/dorpsraad

De buurt (omwonenden)

Speeltuinverenigingen/-beheerders

KDV's / BSO's

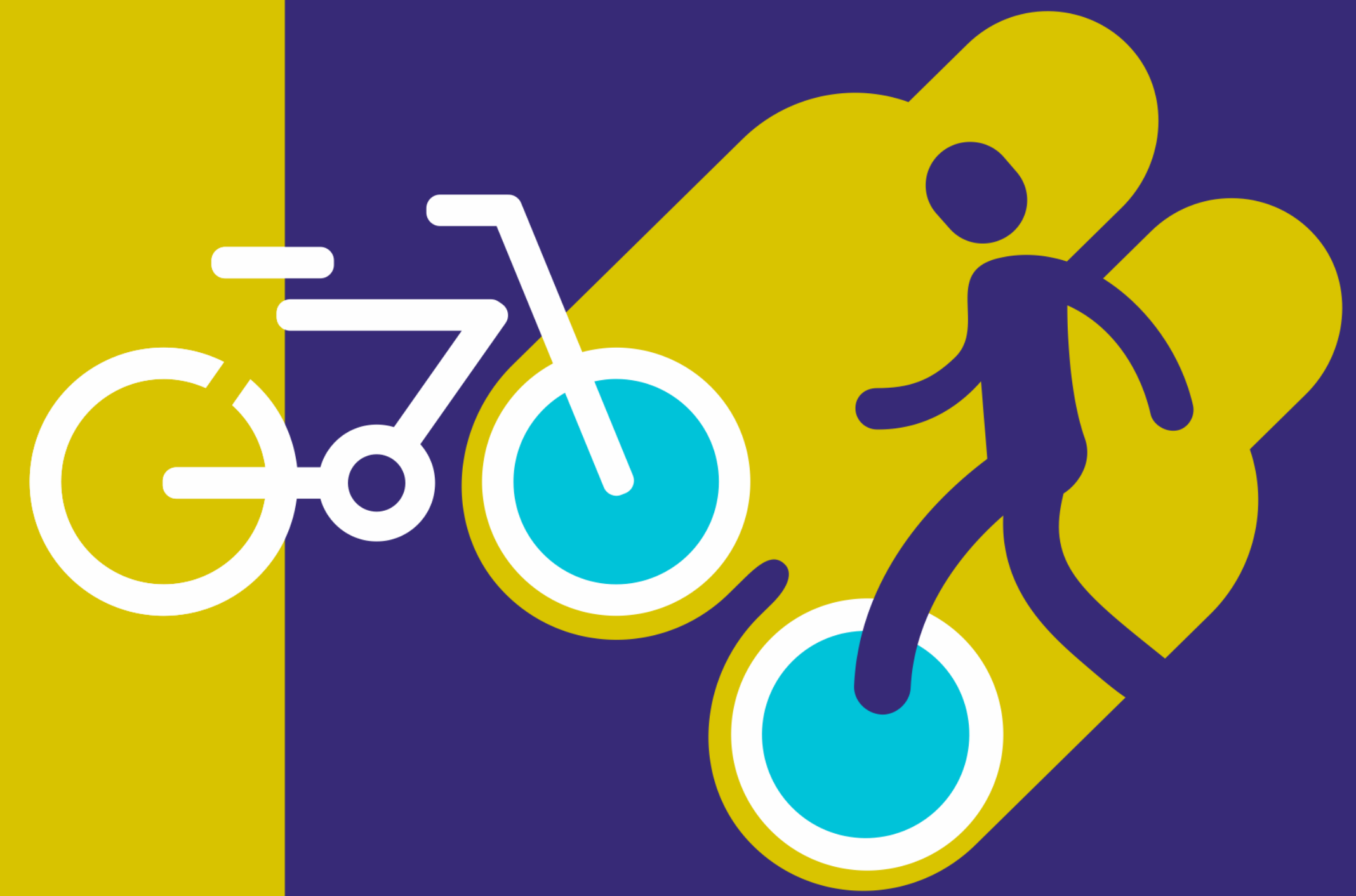
Provincie

Wijkagenten

Beheerders van gebouwen en voorzieningen

Landelijke & lokale maatschappelijke organisaties

Wijkteam

vooruit**blik**

Gastles & Buurtsafari & Advies

Ons lokale ondersteuningsaanbod

Platform & Helpdesk & Materialen

Informatie en tools om aan de slag te gaan

Schoolroute veilig?
36% van de ouders vindt van niet.

HOE BEN JIJ VANDAAG
NAAR SCHOOL
GEKOMEN?

DE AUTO MAG THUISBLIJVEN
KOM MORGEN OP EEN
SPORTIEVE MANIER
NAAR SCHOOL

44% van de basisscholieren
haalt de dagelijkse bewegnorm
van 1 uur bewegen niet.

veilige bewegvriendelijke
schoolomgeving

Downloads

Door de hete site vind je leuke downloads om mee aan de slag te gaan. Dit is een volledig overzicht van alle downloads voor scholen, ouders, JOGG-registreren en gemeenten, die je helpen om de schoolomgeving veilig en beweegvriendelijk te maken. We vragen enkel om je mailadres om de download toe te sturen, deze wordt niet voor andere doeleinden gebruikt.

POSTER: HOE BEN JIJ VANDAAG NAAR SCHOOL GEKOMEN?

OP SAFARI MET DE KIDS

Kies samen met de klas drie uren
1 Meer per categorie en hou jullie
score een week lang bij

1 lopend, eigen fiets, stappen/skaten etc.

2 achterop de fiets/in de bakfiets

3 met de auto/scooter/bus

HOE BEN JIJ VANDAAG
NAAR SCHOOL
GEKOMEN?

veilige bewegvriendelijke school omgeving

GA OOK MEE OP BUURTSAFARI!

1 Hoe ga je meestal naar school?

2 Wordt er wel eens (te) hard gereden in de straat van je school?

3 Wordt de weg rond school afgesloten voor auto's als je school begint en eindigt?

DIT KUN JIJ DOEN!
KOM IN BEWEGING

Scholen

JOGG-professionals

Gemeenten

LOPEN EN FIETSEN NAAR SCHOOL IS LEUK EN GEZOND. KOM JIJ IN BEWEGING?

Scholen

Ouders

ZET STAPPEN NAAR EEN

veilige bewegvriendelijke schoolomgeving

Bewegen naar school is niet alleen gezond, maar ook leuk en leerzaam. De combinatie van buitenlucht en beweging zorgt ervoor dat het bloed sneller stroomt en afvalstoffen sneller worden afgevoerd zo worden kinderen minder snel ziek.

Het is ook goed voor de sociale vaardigheden van kinderen om zich samen met vriendjes te verplaatsen in het verkeer. Daarnaast draagt het bij aan het behalen van de dagelijkse bewegnorm, die verbeterde luchtwaliteit rondom de school en aan de cognitieve ontwikkeling van kinderen. Wij bieden jullie als school graag handvatten om hier succesvol mee aan de slag te gaan.

WERKEN BEWEGING AUGUSTUS 2024, NR. 02/16

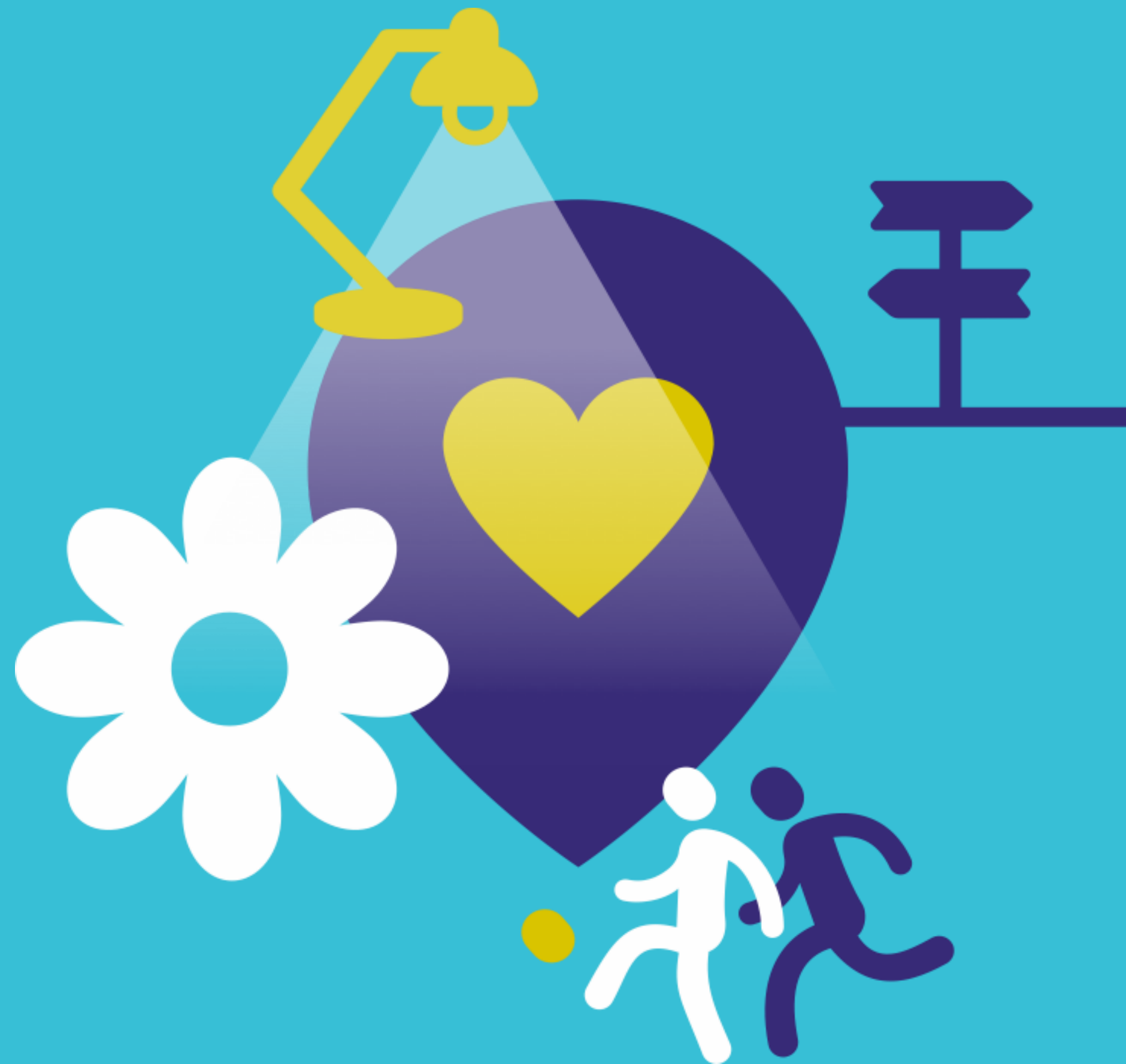
Iedereen heeft recht op een veilig en beweegvriendelijk schoolmilieu. Kinderen en ouders massaal in de school-thuis route kost kinderen gemiddeld 13 minuten of fietsen van en naar school extra beweging al een mooie stap richting norm. Met dit aanbod een Veilige Beweging...

STAP 1 - Gasties v... Het ontbreken van een schoolroefetsroute hunk kinderen niet zell naar school te laten onveilige situaties op te verbeteren zodat kunnen fietsen en lopen bond tekent met de fietsroute naar school met elkaar aanbeveling knelpunten op te loss perspectief van een aanbesteding. Kinderen aan dan volwassenen...

Optioneel: spdt de bi weten goed wat zij al fietsroute naar school ren samen met een F schoolomgeving en b en speelse wijze bij h van de schoolomgevi aan voor de onveilige schoolomgeving erva

Bedankt en tot ziens!

Samen aan de slag? Neem contact op met:

Brechtje Walburgh Schmidt
projectleider

b.walburghschmidt@fietsersbond.nl

Contact met een JOGG-professional in jouw gemeente?

Petra Kühr, Adviseur Gezonde Omgeving
petra.kuhr@jogg.nl